

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ПРАКТИКУМ З МЕТОДІВ КОМП'ЮТЕРНОЇ ОБРОБКИ СОЦІОЛОГІЧНИХ ДАНИХ

спеціальність	054 Соціологія	обов'язковість дисципліни	обов'язкова
освітня програма	Соціологія	факультет	Факультет менеджменту, адміністрування та права
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін

ВИКЛАДАЧ

Нечітайло Ірина Сергіївна

Вища освіта: спеціальність - соціологія; кваліфікація – соціолог, викладач соціологічних дисциплін
Науковий ступень: доктор соціологічних наук (спеціальність 22.00.04 – Спеціальні та галузеві соціології)

Вчене звання: професор

Досвід роботи: 20 повних років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- участь у 8 дослідницьких проєктах (з використанням якісних і кількісних методів збору даних), в тому числі 3 – міжнародних;
- visitor researcher Program, Люксембург, Люксембурзький інститут соціально-економічних досліджень (листопад 2022-березень 2023);
- наукове стажування від Школи Соціальних та поведінкових наук, за сприянням World Association for the Support of the Scientists (м. Відень, Австрія). Сертифікат №SBS/21/47UA Загальна кількість годин – 180 (6 кредитів ЄКТС).
- стажування у Сковородинівській академії молодих учених (Харківський національний педагогічний університет ім. Г.Г. Сковороди, жовтень-листопад 2021 р., м. Харків) (180 годин)
- авторка 11 тематичних публікацій;
- Учасниця міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференцій.

Телефон(и):	+380962919923 +380635970114	Електронна пошта:	nechit@ukr.net	дистанційна підтримка:	Moodle Google Classroom
-------------	--------------------------------	-------------------	----------------	------------------------	----------------------------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	розвинути у студентів поглиблене розуміння методології соціологічного дослідження, сформувані цілісне бачення про сукупність прийомів дослідження, що застосовуються в соціології та навички із застосування
Формат	лекції, семінарські заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, тестові завдання
Обсяг і форми контролю	4 кредитів ECTS (120 годин): 30 годин лекції, 30 годин семінарських; підсумковий контроль – екзамен.
Вимоги викладача	робота з рекомендованими літературними джерелами, вчасна і якісна підготовка до семінарських занять, висока активність під час аудиторної роботи, дотримання принципів академічної доброчесності
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетентності	<p>ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях</p> <p>ЗК03. Здатність працювати в команді;</p> <p>ЗК04. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>СК02. Здатність до опанування та використання основних класичних та сучасних соціологічних теорій;</p> <p>СК04. Здатність збирати, аналізувати та узагальнювати соціальну інформацію з використанням соціологічних методів;</p> <p>СК05. Здатність самостійно планувати, організувати та проводити соціологічне дослідження;</p> <p>СК06. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації</p>	Програмні результати навчання	<p>РН04. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач;</p> <p>РН09. Вміти розробляти програму соціологічного дослідження;</p> <p>РН10. Володіти навичками збору соціальної інформації з використанням кількісних та якісних методів;</p> <p>РН11. Презентувати результати власних досліджень для фахівців і нефахівців. РН12. Знати та дотримуватися етичних норм професійної діяльності соціолога;</p> <p>РН12. Знати та дотримуватися етичних норм професійної діяльності соціолога;</p> <p>РН13. Вміти використовувати соціологічні знання, навички проведення соціологічного дослідження тощо для здійснення супроводу управління соціально-економічними процесами, в тому числі у сфері соціального захисту.</p>
-----------------------	---	--------------------------------------	---

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Лекція 1.	Установка пакетів комп'ютерних програм (OCA, SPSS)	Практичне заняття 1 (ПЗ 1)	Установка пакетів комп'ютерних програм (OCA, SPSS)	Самостійна робота	За результатами роботи з основною та допоміжною літературою, а також з лекційним матеріалом: - визначить, що таке «пристрої обробки», «пристрої зберігання», «пристрої виводу», «пристрої вводу» програми; - опише в загальних рисах алгоритми установки пакету OCA та/або програми SPSS.
Лекція 2	Ввід та редагування даних в пакетах комп'ютерних програм (OCA, SPSS)	ПЗ 2	Ввід та редагування даних в пакетах комп'ютерних програм (OCA, SPSS)		За результатами роботи з основною та допоміжною літературою, а також з лекційним матеріалом: - опише в загальних рисах алгоритми вводу даних у OCA та/або SPSS; - опише в загальних рисах алгоритми редагування даних у OCA та/або SPSS.
Лекція 3.	Аналіз соціологічних даних: описові статистики	ПЗ 3	Аналіз соціологічних даних: описові статистики		За результатами роботи з основною та допоміжною літературою, а також з лекційним матеріалом: - визначить, що таке «описові статистики», наведе відповідні приклади; - опише в загальних рисах алгоритми обчислення

				описових статистик за допомогою комп'ютерних програм
Лекція 4.	Аналіз соціологічних даних: непараметричні критерії	ПЗ 4	Аналіз соціологічних даних: непараметричні критерії	За результатами роботи з основною та допоміжною літературою, а також з лекційним матеріалом: - поясніть, для чого на практиці використовуються критерії Вілкоксона; Пейджа, Макнамари, U-критерій; - опишіть алгоритми обчислення непараметричних критеріїв достовірності відмінностей в програмі SPSS.
Лекція 5.	Аналіз соціологічних даних: параметричні критерії і критерії згоди розподілів	ПЗ 5	Аналіз соціологічних даних: параметричні критерії і критерії згоди розподілів	За результатами роботи з основною та допоміжною літературою, а також з лекційним матеріалом: - поясніть, для чого на практиці використовуються F-критерій Фішера, t-критерій Стюдента, Критерій Хі-квадрат; - опишіть алгоритми обчислення параметричних критеріїв достовірності відмінностей в OCA та/або SPSS.
Лекція 6.	Процедури кореляційного аналізу	ПЗ 6	Процедури кореляційного аналізу	За результатами роботи з основною та допоміжною літературою, а також з лекційним матеріалом: - поясніть сутність кореляційного зв'язку, наведіть приклади необхідності процедур кореляційного аналізу в соціологічному дослідженні; - опишіть алгоритми обчислення: коефіцієнтів кореляції Чупова та Крамера, коефіцієнту емпіричної кореляції Пірсона, коефіцієнту рангової кореляції Спірмена, коефіцієнтів кореляції «φ» та «τ» Кендалла, кореляційного відношення «η», коефіцієнту множинної кореляції (OCA та/або SPSS)
Лекція 7	Процедури дисперсійного аналізу	ПЗ 7	Процедури дисперсійного аналізу	За результатами роботи з основною та допоміжною літературою, а також з лекційним матеріалом: - поясніть що таке «дисперсійний аналіз» та навіщо він використовується в емпіричному соціологічному дослідженні; - опишіть в загальних рисах алгоритм дисперсійного аналізу (з трьома і більш чинниками).
Лекція 8.	Процедури регресійного аналізу	ПЗ 8	Процедури регресійного аналізу	За результатами роботи з основною та допоміжною літературою, а також з лекційним матеріалом: - поясніть що таке «регресійний аналіз» та навіщо він використовується в емпіричному соціологічному дослідженні; - поясніть, що таке «рівняння регресії», «проста регресія», «» рівняння множинної регресії; - поясніть, що таке «коефіцієнт детермінації»; - опишіть в загальних рисах алгоритми регресійного аналізу у (OCA та/або SPSS) (лінійна регресія, множинна лінійна регресія, нелінійна регресія).
Лекція 9	Процедура факторного аналізу	ПЗ 9	Процедура факторного аналізу	Самостійна робота За результатами роботи з основною та допоміжною літературою, а також з лекційним матеріалом: - поясніть що таке «факторний аналіз» та навіщо він використовується в емпіричному соціологічному дослідженні; -

				описати процедуру обчислення кореляційної матриці та побудови факторів (OCA та/або SPSS); - пояснити процедуру обертання факторів (методи Варімакс і Квартімакс)
Лекція 10	Процедура кластерного аналізу	ПЗ 10	Процедура кластерного аналізу	За результатами роботи з основною та допоміжною літературою, а також з лекційним матеріалом: - пояснити що таке «кластерний аналіз» та навіщо він використовується в емпіричному соціологічному дослідженні; - опишіть процедури «фільтрування» т побудови кластерів (OCA та/або SPSS).

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література	<p>1. Калашнікова Л. В. Аналіз та комп'ютерна обробка соціологічної інформації : лабораторний практикум / Л. В. Калашнікова, Л. С. Черноус. – Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2020. – 108 с</p> <p>2. Комплексні вимірювальні інструменти в соціологічних дослідженнях: розроблення, адаптація, обґрунтування достовірності [Є. Головаха, С. Дембіцький, Н. Паніна та ін.]; за наук. ред. Є. Головахи та С. Дембіцького. Київ : Інститут соціології НАН України, 2022. 405 с.</p> <p>3. Кислова О.М. Методи аналізу та комп'ютерної обробки соціологічної інформації. Харків : Вид-во ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2020. 165 с. http://surl.li/bzypg .</p> <p>4. Сотіков Ю. Маркетингові дослідження з використанням пакету SPSS: навчальний посібник. Одеса : Атлант, 2016. 145 с.</p> <p>5. Українське суспільство в умовах війни 2022: Колективна монографія / С. Дембіцький, О. Злобіна, Н. Костенко та ін.; за ред. член.-кор. НАН України, д. філос. н. Є. Головахи, д. соц. н. С. Макеєва. Київ: Інститут соціології НАН України, 2022. 410 с.</p>	Методичне забезпечення	<p>1. IBM SPSS 20 інструкція користувача. Режим доступу: http://surl.li/exene</p> <p>2. Демонстраційна версія SPSS. Режим доступу: SPSS Software IBM</p> <p>3. Демонстраційна версія OCA. Режим доступу: OCA офіційний сайт - OCA for Windows .</p> <p>4. Архів журналу «Соціологія: теорія методи, Маркетинг». Режим доступу: http://stmm.in.ua/archive/</p> <p>5. Інститут соціології НАНУ. Режим доступу: http://i-soc.com.ua/</p> <p>6. International Sociology: SAGE Journals. Режим доступу: https://journals.sagepub.com/home/iss</p> <p>7. Київський міжнародний інститут соціології. Режим доступу: https://www.kiis.com.ua/</p> <p>8. Соціологічна асоціація України. Режим доступу: http://www.sau.kiev.ua/</p> <p>9. Соціологічна група «Рейтинг». Режим доступу: http://ratinggroup.ua/</p> <p>10. SOCIS: Центр соціальних та маркетингових досліджень. Режим доступу: http://socis.kiev.ua/ua/</p> <p>11. Український інститут соціальних досліджень імені Олександра Яременка. Режим доступу: http://www.uisr.org.ua/</p> <p>12. Центр Разумкова. Режим доступу: http://razumkov.org.ua/</p> <p>13. Центр соціальний моніторинг. Режим доступу: https://smc.org.ua/</p>
-------------------	---	-------------------------------	---

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.

